

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

**VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMAS “COVID-19 SEKU MAZINĀŠANAI”
STRATĒGISKĀS VADĪBAS PADOMES UN ĪSTENOŠANAS UN UZRAUDZĪBAS
KOMISIJAS SĒDE**

Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” īstenošanas un uzraudzības
komisijas sēdes
Protokols Nr. 10

**Sēde notiek attālināti,
izmantojot videokonferences platformu Zoom**

2020. gada 23. oktobrī

Plkst. 13.00

Padomes priekšsēdētājas vietnieks

Dz. Mozgīs

Slimību profilakses un kontroles centra direktora
vietnieks sabiedrības veselības un profilakses
jautājumos

Padomes locekļi

D. Stepanovs

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra
vietnieks – Augstākās izglītības, zinātnes un
inovāciju departamenta direktors

J. Garisons

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

A. Brāzma

Eiropas Bioinformātikas institūta (*European
Bioinformatics Institute – EBI*) Funkcionālās
genomikas grupas vadītājs

S. Vasiljeva

Labklājības ministrijas Sociālās politikas
plānošanas un attīstības departamenta direktora
vietniece

A. Freimanis

Latvijas Jauno zinātnieku apvienības pārstāvis

I. Pētersone

Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis

E. Grēns

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāvis

D. Holma

Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas un
koordinācijas nodaļas vadītāja

L. Boltāne

Veselības ministrijas Projektu vadības
departamenta Politikas koordinācijas nodaļas
vadītāja

E. Turka

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības
ministrijas valsts sekretāra vietniece

Komisijas vadītāja

L. F. Dreimane

Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās
izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta

vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas jomā

Komisijas vadītājas vietniece:

E. Zača

Veselības ministrijas Politikas koordinācijas nodaļas vecākā eksperte

Komisijas balsstiesīgie locekļi:

U. Berķis

Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta nozares eksperts

I. Kristovska

Izglītības un zinātnes ministrijas ministres biroja vadītāja

V. Rakstiņš

Aizsardzības ministrijas Krīzes vadības departamenta direktors

M. Jansons

Ekonomikas ministrijas Inovācijas departamenta Inovācijas politikas nodaļas vadītāja vietnieks

J. Misiņš

Slimību profilakses un kontroles centra veselības statistikas nodaļas vadītājs

S. Siliņa

Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

A. Plaudiņa

Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas un koordinācijas departamenta konsultante

Komisijas eksperti (bez balsstiesībām):

I. Kreišmanis

Latvijas Zinātnes padomes Ekspertīzes un analītikas nodaļas vadītājs

Piedalās:

A. Depkovska

Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte

I. Pēdiņa

Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte komunikācijas jautājumos

A. Valdmane

Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktore

U. Šulca

Veselības ministrijas Komunikācijas nodaļas preses sekretāre

I. Paredne

Latvijas Zinātnes padomes Valsts budžeta finansējamo programmu nodaļas vadītāja vietniece – vecākā eksperte

L. Bužinska

Latvijas Zinātnes padomes vecākā konsultante sabiedrisko attiecību jautājumos

L. Vīksna	Rīgas Stradiņa universitāte
A. Ķīvīte-Urtāne	Rīgas Stradiņa universitāte
D. Šantare	Rīgas Stradiņa universitāte
L. Ņikitina-Zaķe	Rīgas Stradiņa universitāte
O. Koļesova	Rīgas Stradiņa universitāte
J. Kloviņš	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs
U. Dumpis	Latvijas Universitāte
K. Tārs	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs
<u>Protokolē:</u>	
L. Vītiņa	Latvijas Zinātnes padomes Valsts budžeta finansējamo programmu nodaļas eksperte

Sēdes darba kārtība

1. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanas gaita (ziņo īstenošanas un uzraudzības komisijas vadītāja, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas jomā L. F. Dreimane);
2. Valsts pētījumu programmas projektu īstenotāju prezentācijas:
 - 2.1. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0014 “Jaunu terapeitisko un profilaktisko līdzekļu izstrāde pret COVID-19 un koronavīrusiem” prezentācija (ziņo projekta vadītājs K. Tārs), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;
 - 2.2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0008 “Multidisciplināra pieeja COVID19 un citu nākotnes epidēmiju monitorēšanai, kontrolei un ierobežošanai Latvijā” prezentācija (ziņo projekta vadītājs U. Dumpis), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;
 - 2.3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0016 “COVID-19 saistīto paraugu biobankas un asociēto datu integrētās platformas izveide Latvijā” prezentācija (ziņo projekta vadītājs J. Kloviņš), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;
 - 2.4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 “Covid-19 infekcijas klīniskās, bioķīmiskās, imūnģenētiskās paradigmas, un to korelācija ar sociāli demogrāfiskiem, etioloģiskiem, patoģenētiskiem, diagnostiskiem, terapeitiski un prognostiski nozīmīgiem vadlīnijās iekļaujamajiem faktoriem” prezentācija (ziņo projekta vadītāja L. Vīksna), stratēģiskās

vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;

2.5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0011 “COVID-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana” prezentācija (ziņo projekta vadītāja A. Ķīvīte-Urtāne), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija.

3. Citi.

1. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanas gaita (ziņo īstenošanas un uzraudzības komisijas vadītāja, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas jomā L. F. Dreimane)

Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” īstenošanas un uzraudzības komisijas (turpmāk – komisija) vadītāja L. F. Dreimane informē, ka citu neatliekamu pienākumu dēļ stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas kopsēdē nepiedalīsies Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāre L. Lejiņa, kā tas bija iepriekš plānots.

L. F. Dreimane informē, ka kopš projektu īstenošanas uzsākšanas š.g. jūlijā komisija ir nodrošinājusi projektu uzraudzību, izskatot iesniegtos projektu ikmēneša saturiskos pārskatus, uzaicinot projektu vadītājus uz komisijas sēdēm un organizējot individuālas tikšanās ar katra projekta īstenotājiem. Projektu īstenošanas gaita atbilst iepriekš plānotajam, izpildot projektu pieteikumos definētos mērķus un uzdevumus. Lai arī ir identificēti riski projektu īstenošanai, tomēr tie neapdraud projektu un programmas mērķu sasniegšanu.

E. Zača uzsver projektu ieguldījumu ar Covid-19 pandēmijas saistīto jautājumu risināšanā, kas atvieglo Veselības ministrijas un citu iesaistīto institūciju darbu. Vienlaikus, E. Zača lūdz projektu īstenošanā iesaistītos pētniekus izvairīties no pretrunīgiem komentāriem publiskajā telpā, kas var radīt neuzticību zinātnieku, valdības un valsts institūciju rīcībai un sniegtajai informācijai.

E. Zača aicina projektu vadītājus sazināties ar Veselības ministriju un komisiju, ja tiek identificēti šķēršļi vai riski, kas var ietekmēt projektu mērķu un uzdevumu izpildi.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2. Valsts pētījumu programmas projektu īstenotāju prezentācijas

2.1. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0014 “Jaunu terapeitisko un profilaktisko līdzekļu izstrāde pret COVID-19 un koronavīrusiem” prezentācija (ziņo projekta vadītājs K. Tārs), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

A. Freimanis norāda, ka prezentācija rada pārliecību par projekta ietvaros paveikto darbu, un vienlaikus izsaka priekšlikumu likt uzvaru uz ieguldījumu sabiedrībai un pētījuma

rezultātu ietekmi, aicinot izcelt Latvijā izgudrotā medikamenta *Meldonija* izmantošanu Covid-19 izraisīto komplikāciju mazināšanai.

A. Brāzma norāda, ka uzteicama ir sadarbība ar Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūtu un ir redzams, ka projekts ir augstā starptautiskā līmenī.

S. Vasiļeva uzdod jautājumu par dalību starptautiskajos konsorcijs, aicinot precizēt, kādu ieguvumu projekta vadība un komanda saņems no minētās starptautiskās sadarbības.

K. Tārs atbild, ka ir savstarpējs ieguvums visiem konsorcijs sadarbības partneriem, tomēr, šķiet, ka šobrīd ieguvums lielāks ir partneriem, nevis mums.

U. Berķis jautā par vīrusveidīgo daļiņu (VLP) vakcīnu izmantošanu tad, kad situācija būs apkarota ar citu veidu vakcīnām, jo VLP vakcīnas ir drošas.

K. Tārs atbild, ka gan Kopenhāgenas universitātes, gan mūsu izstrādātais vakcīnas kandidāts nav vēl klīniskajā izmēģinājuma stadijā. K. Tārs skaidro par vakcīnas efektivitāti procentos, lai sasniegtu nepieciešamo imunitāti populācijā.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0008 “Multidisciplināra pieeja COVID19 un citu nākotnes epidēmiju monitorēšanai, kontrolei un ierobežošanai Latvijā” prezentācija (ziņo projekta vadītājs U. Dumpis), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

A. Brāzma norāda, ka ir radies ļoti labs iespaids par projektu, un uzdod jautājumu par to, cik procentiem pacientu ir plānots veikt sekvenēšanu.

Ņemot vērā, ka sekvenēšana notiek sadarbībā ar projektu Nr. VPP-COVID-2020/1-0016, uz jautājumu atbild J. Klovīns, norādot, ka sekvenēšanu paredzēts veikt 10% pacientu.

A. Brāzma par sekvenēšanu, norādot, ka svarīgi saprast, cik ļoti vīruss mutē.

A. Freimanis jautā par pieļauto kavēšanos projekta īstenošanā.

U. Dumpis skaidro, ka Covid-19 seroprevalences pētījums Latvijas iedzīvotāju vispārējā populācijā vēl nav uzsākts drošības apsvērumu un strauji pieaugošās Covid-19 izplatības dēļ. Neskatoties uz aizkavēšanos, U. Dumpis apņemas veikt plānoto pētījumu.

A. Freimanis jautā par sensoru darbību.

U. Dumpis skaidro, ka sensori palīdzēs noskaidrot, kurās vietās cilvēki neievēro 2 metru attālumu un cilvēku savstarpējais kontakts pārsniedz 15 minūtes.

A. Freimanis norāda, ka uzteicama ir sadarbība ar Latvijas Universitātes Datorikas fakultāti. A. Freimanis jautā par siekalu pūlinga (*pooling*) izmaksu efektivitāti.

U. Dumpis skaidro, siekalu pūlinga (*pooling*) metodes darbības principus, un darbības algoritmu.

A. Freimanis norāda, ka prezentācijā vairāk būtu gribējis redzēt izceltu pētījuma ietekmi, uzsverot sensoru pārnesi uz industriju un siekalu pūlinga (pooling) metodes ieguldījumu finanšu līdzekļu taupīšanā.

U. Berķis jautā par sensoru izvietojumu un, vai būs paredzēts signāls, ja tiek pārkāpti distancēšanās noteikumi.

U. Dumpis atbild, ka kameras būs izvietotas sporta zālē un citās vietās. Pētījums palīdzēs noteikt vietas, kurās drūzmējas cilvēki un rada inficēšanās risku.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0016 “COVID-19 saistīto paraugu biobankas un asociēto datu integrētās platformas izveide Latvijā” prezentācija (ziņo projekta vadītājs J. Kloviņš), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

Prezentācijas noslēgumā precizējošus jautājumus uzdod A. Brāzma.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 “Covid-19 infekcijas klīniskās, bioķīmiskās, imūnģenētiskās paradigmas, un to korelācija ar sociāli demogrāfiskiem, etioloģiskiem, patoģenētiskiem, diagnostiskiem, terapeitiski un prognostiski nozīmīgiem vadlīnijās iekļaujamajiem faktoriem” prezentācija (ziņo projekta vadītāja L. Vīksna), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

E. Zača norāda, ka prezentācijā bija norādīts, ka pieaugusi iedzīvotāju uzticība Veselības ministrijai un ģimenes ārstiem, un jautā, kas uzticību paaugstinājis.

L. Vīksna norāda, ka šis jautājums nav pētīts.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0014 “COVID-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana” prezentācija (ziņo projekta vadītāja A. Ķīvīte-Urtāne), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

3. Citi

D. Stepanovs informē klātesošos projektu vadītājus un projektu pārstāvjus par finansējuma piesaistīšanas iespējām valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” ietvaros

īstenoto projektu turpmāko attīstību praktiskās ievirzes pētījumu programmas ietvaros. Shematiski materiāli protokola 6. pielikumā.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

Sēdi slēdz: plkst. 15.18

Pielikumā:

1. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0014 “Jaunu terapeitisko un profilaktisko līdzekļu izstrāde pret COVID-19 un koronavīrusiem” prezentācija;
2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0008 “Multidisciplināra pieeja COVID19 un citu nākotnes epidēmiju monitorēšanai, kontrolei un ierobežošanai Latvijā” prezentācija;
3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0016 “COVID-19 saistīto paraugu biobankas un asociēto datu integrētās platformas izveide Latvijā” prezentācija;
4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 “Covid-19 infekcijas klīniskās, bioķīmiskās, imūnģenētiskās paradigmas, un to korelācija ar sociāli demogrāfiskiem, etioloģiskiem, patogēnētiskiem, diagnostiskiem, terapeitiski un prognostiski nozīmīgiem vadlīnijās iekļaujamajiem faktoriem” prezentācija;
5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0011 “COVID-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana” prezentācija;
6. D. Stepanova prezentētie uzskates materiāli.

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

Dz. Mozgis

Komisijas vadītāja

L. F. Dreimane

Protokolē

L. Vītiņa